Lietas arhīva Nr. CA-0108-20/7
ECLI:LV:ZAT:2020:0522.C73396618.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2020.gada 22.maijā

-

Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Daina Baltā,
tiesnese Marianna Terjuhana,
tiesnese Anita Misiuna

izskatīja rakstveida procesā, nerīkojot tiesas sēdi, civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par dāvinājuma līguma atsaukšanu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2019.gada 19.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 5.jūnijā prasītāja /pers. A/ iesniedza Zemgales rajona tiesā prasības pieteikumu ar tā papildinājumus pret atbildētāju /pers. B/, izvirzot prasījumu atsaukt noslēgto ar /pers. B/ 2016.gada 15.maija dāvinājuma līgumu sakarā ar nepateicību, līguma nosacījumu nepildīšanu, īpašuma bojāšanu, saistībā ar stihisku dāvanu.

Prasības pieteikums un tā vēlākie papildinājumi (lietas 4.-6., 32.-33., 42.-43., 79.-81., 153.lapa) pamatoti ar turpmāk minētajiem apstākļiem.

[1.1] Nekustamais īpašums /adrese/, kadastra numurs /kadastra numurs/, 1996.gada 4.aprīlī ierakstīts zemesgrāmatā un īpašuma tiesības uz zemi un ēku ar lit.1 līdzīgās daļās bija nostiprinātas /pers. C/ un /pers. D/.

2008.gada 10.novembrī /pers. A/ un Lauku atbalsta dienests (turpmāk – Dienests) noslēdza līgumu Nr.06/101108/S0537 par valsts atbalsta saņemšanu Ls 1340,90 lai saskaņā ar šiem līguma nosacījumiem 10 gadus koptu un izmantotu atbalstītos stādījumus: ābeles 1,06 ha platībā.

2009.gada 25.martā /pers. A/, /pers. E/ un /pers. F/ tika apstiprināti mantojuma tiesībās uz /miršanas datums/mirušās tēva māsas /pers. C/ atstāto mantojumu katrs uz 1/3 domājamo daļu.

/pers. C/ dēls /pers. G/ uz mātes mantojumu nepieteicās.

Līdz 2016.gada 15.maijam /pers. A/ piederēja īpašuma tiesības uz 2/3 domājamām daļām, bet /pers. E/ – 1/3 domājamo daļu no nekustamā īpašuma „/Nosaukums/." Minētais īpašums sastāvēja no zemesgabala 15,1 ha platībā un vairākām būvēm.

[1.2] 2016.gadā prasītāja nolēma pārdot 1/3 domājamo daļu, faktiski ābeļdārzu 1,04 ha platībā, ko apliecina 2016.gada 12.maija elektroniskā vēstule, bet sazinoties ar kaimiņu /pers. B/, prasītāja saņēmusi dāvinājuma līguma paraugu, kurā figurēja vārdi: „atlīdzības nozīmē."

2016.gada 15.maijā /pers. A/ ar /pers. B/ noslēdza dāvinājuma līgumu, saskaņā ar kuru atbildētājs ieguva 2/15 domājamās daļas no nekustamā īpašuma „/Nosaukums/."

2015.gada 5.decembrī /pers. A/ atsavināja /pers. B/ sev piederošās 3/15 domājamās daļas no nekustamā īpašuma „/Nosaukums/," tādējādi /pers. B/ kļuva par 1/3 domājamās daļas īpašnieku.

[1.3] Faktiski dāvinājums tika noslēgts, lai atbildētājs nodrošinātu palīdzību /pers. G/. Tāpēc dāvinājuma līgumā norādīts nosacījums: „par labvēlīgu attieksmes izrādīšanu /pers. G/."

Prasītāja vēlējusies pārdot to, kas viņai pēc būtības nepiederēja, bet bija nepieciešams /pers. G/, tāpēc nolēmusi 1/15 daļu uzdāvināt /pers. G/, noformējot šo dāvinājuma līgumu /pers. B/, kurš bija kontaktā ar /pers. G/.

2018.gada 17.maijā prasītāja uzzināja no /pers. G/, ka pret viņu no atbildētāja puses nebija izdarīta nekāda finansiāli novērtējama labvēlība. Pēc dāvinājuma saņemšanas atbildētājam vairs nerūpēja /pers. G/ liktenis.

Prasītāja noformējusi nekorektu līgumu, kā rezultātā /pers. G/ netika nodrošināts finansiāli un neguva nekādu labumu no savas mātes atstātā mantojuma, bet atbildētājs guva finansiālu labumu, jo ieekonomēja uz pirkuma maksas, nesamaksāja Iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Atbildētājs ar viltu ieguva /pers. G/ mantojuma daļu (1/15) lai kļūtu par kopīpašnieku un vēlāk nopirktu 3/15 domājamās daļas.

Atbildētājs ir sveša persona. Tāpēc prasītājai bija pienākums noslēgt pirkuma līgumu, lai kopīpašnieki vai pašvaldība varētu izmantot pirmpirkuma tiesības, vai noslēgt uztura līgumu par labu /pers. G/.

Slēdzot dāvinājuma līgumu, prasītāja centusies apiet kopīpašnieku tiesības uz pirmpirkumu.

Atbildētājs pārkāpis visas tiesiskās kopīpašnieka robežas, jo nesankcionēti sūtījis /pers. H/ iznīcināt prasītājas ābeļdārza žogu, par ko prasītāja vērsusies policijā.

[1.4] Dāvinājuma līguma 3.punkts satur liekvārdību – „atlīdzības nozīmē," jo atbildētājs nekādu atlīdzību prasītājai nav sniedzis.

Dāvinājuma līgumā 4.punktā prasītāja norādīja atbildētājam uzlikumu – īstenot 2008.gada 10.novembrī (Līgums Nr.06/101108/S0537) 2.1.2.punktā norādītās saistības par ābeļdārzu, no kā izriet, ka par šo nosacījuma izpildi atbildētājs varēja saņemt dāvinājumā otru 1/15 domājamo daļu /Nosaukums/ zemes un ēkas, jo pretējā gadījumā, ja prasītāja pieteiktos pildīt Līguma Nr.06/101108/S0537 2.1.2.punktā norādītās saistības par ābeļdārzu, atbildētājam 1/15 domājamā daļa būtu jāatgriež prasītājai.

[1.5] Pēc dāvinājuma līguma noslēgšanas atbildētājs izrādīja nepateicību, jo kā kopīpašnieks atsakās no kopīpašuma apsaimniekošanas līguma noslēgšanas vai kopīpašuma sadalīšanas reālās daļās.

Par ābeļdārza kopšanu atbildētājs saņēma Dienesta platību maksājumus par 2016. un 2017.gadu, no kā izriet, ka dāvinājums 1/15 domājamās daļas apmērā bija bezjēdzīgs, ja nauda par zāles pļaušanu tika iegūta no Dienesta. 2018.gada aprīlī prasītāja pati pieteicās Dienesta atbalsta maksājumu saņemšanai par ābelēm. Kopš brīža, kad dāvinājuma līguma nosacījums – uzlikums, vairs nav jāpilda, tad ir jāatgriež dāvinājums saskaņā ar Civillikuma 1930.pantā noteikto.

[1.6] Pēc dāvinājuma līguma noslēgšanas atbildētājs ir sācis bojāt prasītājas īpašumu, kas arī izpaužas kā rupja nepateicība un ir kriminālsodāma rīcība. Valsts policija ar 2018.gada 25.jūnija lēmumu ir atteikusies uzsākt kriminālprocesu pret /pers. B/, kurš licis /pers. H/ nojaukt prasītājai piederošo

drāšu žogu ap ābeļdārzu, par ko ir saņemts Dienesta atbalsts.

Faktiski zem dāvinājuma līguma apslēpts zemesgabala 1,04 ha platībā pirkums par 3900 *euro*.

[1.7] Dāvinājuma līgums ir atsaucams, pirmkārt, dēļ rupjas nepateicības, otrkārt, dēļ dāvinājuma priekšmeta stihisko atrašanos dāvinātāja īpašumā un dabā, kas līdz šodienai nav identificējama un nav konkretizēta /Nosaukums/ kopīpašnieku starpā, kā arī pušu starpā.

Rupjā nepateicība izpaudās tā, ka atbildētāja rīcības dēļ sabojātais žogs ar drāšu pinumu ir izjaukts pa daļām un nav atgriezts atpakaļ sākotnējā stāvoklī, kā arī par žoga stāvokli prasītāja nebija brīdināta, kā arī nav saņēmusi atvainošanos par nodarīto. Kā arī nepateicība izpaužas tajā, ka atbildētājs nedod piekrišanu lietot kopīpašumu prasītājas vadītās zemnieku saimniecības /Nosaukums/ vajadzībām un nepiekrīt slēgt apsaimniekošanas līgumu par stihiskas lietas 2/15 domājamās daļas lietošanu.

Stihiskā dāvana nav ieņēmusi konkretizētas ķermeniskas lietas apmērus un tai nav tikusi noteikta atrašanās dabā, kas ir pamatots iemesls atsaukt dāvinājuma līgumu.

Atbildētājs neatsaucas, neparaksta vienošanos.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 994., 1073., 1919., 1415. un 1930.pantu.

[2] Lietā saņemti atbildētāja /pers. B/ rakstveida paskaidrojumi par prasību un tās papildinājumiem (lietas 56.-64., 113.-120.lapa). Paskaidrojumos norādīts, ka prasību neatzīst turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[2.1] Atbilstoši pušu nodomam attiecīgo dāvinājumu uzskatījis par prasītājas pateicību par atbildētāja un viņa ģimenes sniegto palīdzību prasītājas brālēnam /pers. G/, kurš sava psihiskā veselības stāvokļa dēļ nespēja pats par sevi parūpēties. Nodrošinājuši /pers. G/ar viņam nepieciešamajām pamatlietām, pārtiku, nogādājuši viņu pie ārsta un citās vizītēs uz pilsētu. Tika sniegta finansiāla palīdzība.

Nav šaubu, ka dāvinājuma līgums starp pusēm bija galīgi noslēgts, jo šajā gadījumā puses bija pilnībā vienojušās par darījuma būtiskām sastāvdaļām – konkrētu mantisko vērtību (nekustamā īpašuma domājamās daļas), kuras atbildētājs piekritis pieņemt.

[2.2] Jautājumam par kopīpašuma sadali nav nekādas saistības ar izskatāmās prasības priekšmetu, un tas nevar kalpot par pamatu dāvinājuma atsaukšanai nepateicības dēļ.

[2.3] No norādītās saistības attiecībā uz ābeļdārzu nav secināms, ka attiecīgā norāde būtu jāsaprot kā uzlikums, no kura izpildes ir atkarīga turpmāka dāvinājuma līguma spēkā esamība. Attiecīgais dāvinājuma līguma punkts nevis satur uzlikumu, bet gan noteic konkrētu ar dāvināto nekustamo īpašumu saistītu iespējamo izmaksu un pienākumu sadalījumu. Vienīgais, ko apņēmies kā kopīpašnieks ir palīdzēt īstenot prasītājai ābeļdārza apkopšanu atbilstoši Dienesta līgumā noteiktajam, taču šīs saistības nav priekšnosacījums dāvinājuma līgumā spēkā esamībai.

No dāvinājuma līguma noslēgšanas brīža atbildētājs veic gan zāles pļaušanu ābeļdārza teritorijā, gan plāno veikt jaunu ābeļu stādīšanu. Šobrīd tas ir apgrūtināti, ņemot vērā, ka prasītāja pēc tam, kad bija izpļāvis ābeļdārzu, par darbību iesniedza iesniegumu Valsts policijā, lai gan pati šo darbību veikšanu uzskata par uzlikumu dāvinājuma līguma izpratnē.

Tas, ka prasītāja vairs nevēlas, lai apdāvinātais pilda uzlikumu, dāvinājuma līgums nezaudē spēku, līdz ar to prasītājas pozīcija šajā jautājumā nav pamatota.

Ņemot vērā, ka attiecīgais dāvinājuma līgums ticis noslēgts kā dāvinājums atlīdzības nozīmē, juridiski nav nozīmes prasītājas argumentācijai par it kā no atbildētāja puses neizpildīto uzlikumu.

[2.4] Pati prasītāja 2016.gada 12.maija elektroniskā vēstulē norāda, ka dāvinājuma līgumam ir jāsatur norāde, ka dāvinājums tiek pasniegts atlīdzības nozīmē. Tāpat no prasītājas 2016.gada 17.maija elektroniskās vēstules skaidri izriet prasītājas griba palielināt dāvinājuma apmēru un dāvināt 2/15 domājamās daļas (ne vairs 1/15 domājamās daļas), un noslēgt šo līgumu tieši atlīdzības nozīmē par atbildētāja un viņa ģimenes palīdzību /pers. G/, norādot, ka pēc taisnības un morāles principiem vēlas dāvināt domājamās daļas par atbildētāja omītes palīdzību /pers. G/ un atbildētāja turpmāko palīdzību /pers. G/.

[3] Ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 19.marta spriedumu prasība noraidīta pilnībā. Spriedums pamatots ar turpmāk minēto motivāciju.

[3.1] No zemesgrāmatas ziņām izriet, ka atbildētājam saskaņā ar 2016.gada 15.maija dāvinājuma līgumu zemesgrāmatā reģistrētas 2/15 domājamās daļas nekustamā īpašumā /Nosaukums/, kadastra numurs /kadastra numurs/(lietas 17., 18., 68.-71.lapa).

[3.2] No zemesgrāmatas ziņām izriet, ka vēlāk atbildētājam palielinājusies domājamā daļa uz pirkuma līguma pamata, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums/ reģistrēti trīs īpašnieki, katram 1/3 domājamā daļa nekustamā īpašuma, kas nozīmē, ka nekustamajam īpašumam ir trīs īpašnieki, kuriem ir kopīpašuma tiesība (Civillikuma 1067.pants).

[3.3] Saskaņā ar Civillikuma 1044.pantu īpašuma prasību īpašnieks var celt pret katru, kas prettiesīgi aiztur viņa lietu, tās mērķis ir atzīt īpašuma tiesību un sakarā ar to piešķirt valdījumu.

[3.4] Darījuma atzīšanai par spēkā neesošu nevar būt tas apstāklis, ka ar dāvinājumu dāvinājuma saņēmējam īpašumā tiek nodota domājamā daļa. 2016.gada 15.maija dāvinājuma līgumā skaidri identificējams darījuma priekšmets, kas ir 2/15 domājamās daļas nekustamā īpašumā /Nosaukums/.

Atbilstoši Civillikuma 876.panta pirmajā daļā noteiktajam lietas valdījums ir īpašuma tiesībai atbilstoša vara par lietu. Katra kopīpašnieka domājamā daļa kopīpašumā ir patstāvīgs civilās apgrozības priekšmets, un domājamās daļas atsavināšana, tāpat arī domājamās daļas ieķīlāšana, kas sastopama kā ķīlas tiesības priekšmets (Civillikuma 1294., 1295.pants) nav vērtējama kā nesaprotams darījuma priekšmets, kā arī līdzīpašnieku piekrišana nav vajadzīga, ja vien šāda rīcība neattiecas uz pārējo kopīpašnieku daļām. Lietu tiesība ir absolūta, t.i., šai tiesībai ir priekšrocība salīdzinājumā ar visām citām tiesībām. Lietu tiesībās ir divas juridiskas formas – īpašuma tiesība (tiesība uz savu lietu), un otra – servitūta, ķīlas, izpirkuma tiesība (sk. *Tiesu prakses apkopojums. Kopīpašums. 2011.gads*).

Šajā gadījumā nekustamo īpašumu prasītāja atsavinājusi dāvinot. Atsaukšanās uz Civillikuma 1415.pantu nav pamatota, jo nekustamā īpašuma atsavināšana (pirkšana un pārdošana, dāvināšana) pati par sevi nav neatļauta darbība. Nav pamata konstatēt, ka apstrīdētā dāvinājuma līguma mērķis ir pretējs likumiem, vērsts uz to, lai apietu likumu vai veicinātu kaut ko prettiesisku.

Nevar atzīt par neatļautu un nepieklājīgu apdāvinātā darbību, kuras mērķis ir iegūt īpašumu un kura iegūšana nav aizliegta ar likumu. Tādējādi nav arī pamatota prasītājas atsaukšanās uz Augstākās tiesas 2012.gada 25.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-11/2012 (lietas 19.-23.lapa).

Apstākļi par dāvinājuma darījuma priekšmeta precizēšanu sakarā ar zvērinātas notāres norādīto neko nepierāda saistībā ar dāvinājuma atsaukšanas prasījumu, jo abas puses, parakstot 2016.gada 15.maija dāvinājuma līgumu, piekritušas darījuma priekšmetam, un līgums uzskatāms par noslēgtu par darījuma priekšmetu, kas ir 2/15 domājamās daļas nekustamā īpašumā /Nosaukums/, uz kura pamata atbildētājs ierakstīts zemesgrāmatā kā nekustamā īpašuma īpašnieks (Civillikuma 1427., 1428., 1533.pants).

[3.5] Nodibināms, ka prasītāja izvirzījusi prasījumu par dāvinājuma līguma atsaukšanu, bet nav izvirzījusi īpašuma tiesību atzīšanas prasījumu.

[3.6] Atzīstams, ka ar dāvinājuma līguma atsaukšanas prasījumu vien nav pamata atcelt dāvinājuma līgumu, jo ar dāvinājuma līguma atcelšanu netiek izbeigtas atbildētāja pilnīgas varas tiesības pār nekustamo īpašumu (Civillikuma 1036.pants). Arī Civillikuma 1931.pantā noteiktās dāvinātāja tiesības prasīt no apdāvinātā, lai atdod to, ko saņēmis, ir realizējamas ar īpašuma tiesību atzīšanas prasību. Tādējādi atzīstams, ka šie apstākļi ir viens no

prasītājas prasības noraidīšanas pamatiem.

[3.7] Atbildētājs norādījis, ka dāvinājums ir atlīdzības nozīmē sakarā ar /pers. G/ materiālo atbalstu un šāda dāvinājuma atsaukšana nepateicības dēļ nav pielaižama.

Civillikuma 1912.pantā ir noteikts, ka dāvinājums ir tiesisks darījums, ar kuru kāds aiz devības piešķir otram bez atlīdzības kādu mantisku vērtību. Dāvinājumu var atsaukt apdāvinātā rupjas nepateicības dēļ, kā tas noteikts Civillikuma 1919.pantā, kurā arī noteikts, ka par apdāvinātā nepateicību jāatzīst dāvinātāja rupji apvainojumi vārdos vai darbos, viņam tīši nodarīts svarīgs mantisks zaudējums un viņa dzīvības apdraudējums, kā arī viņa atstāšana bezpalīdzības stāvoklī, ja bijis iespējams viņam palīdzēt.

Civillikuma 1930.pants noteic, ka Civillikuma 1919.panta noteikumi par dāvinājuma atsaukšanu piemērojami arī dāvinājumam ar uzlikumu. Ar dāvinājumiem atlīdzības nozīmē atbilstoši Civillikuma 1933.pantam jāsaprot tādi, kas piešķirti kā atlīdzība par izdarītajiem pakalpojumiem.

Dāvinājums atlīdzības nozīmē tiek uzskatīts par izņēmumu, kā savdabīgs līguma veids, kas lielā mērā ir pretrunā ar dāvinājuma būtību. Taču starp pilnīgu altruismu, nesavtīgu devību un pienākumu maksāt kādam atlīdzību ir starpposms, kad kādā lietā noteiktais maksājums ir veikts, lai arī nemaz nebija noteikts, tomēr tieši sakarā ar kādu veikumu viens vēlas otram izrādīt labvēlību, atzinību, laipnību (*K.Torgāns. Saistību tiesības. II daļa. Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 73.lpp.*).

Tādēļ dāvinājums atlīdzības nozīmē ir saprotams kā pateicība par citu iegūtu labumu vai labvēlību. Civillikuma 1431.pants noteic, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un, ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesības.

[3.8] 2016.gada 15.maijā starp pusēm noslēgtajā dāvinājuma līguma 3.punktā noteikts, ka puses vienojas, ka dāvinājums tiek pasniegts atlīdzības nozīmē, piemēram, par bijušo un esošo labvēlīgo attieksmi pret /pers. G/. Prasītāja norādījusi, ka /pers. G/ ir viņas radinieks, ka prasītājas mērķis ir atdot /pers. G/ neatraidāmā mantinieka daļu.

[3.9] Lieciniece/pers. N/ tiesas sēdē, būdama brīdināta par krimināltiesībām, liecināja, ka atbildētāja tēvs palīdzējis /pers. G/ ar guļvietu, pārtiku, ka /pers. G/dzīvoja „/Nosaukums/," ka/pers. G/, dzīvodams atbildētāja ģimenē, bija paēdis un apģērbts. /pers. G/ /Nosaukums/ visu dzīvi dzīvojis, atbildētāja tēvs palīdzēja /pers. G/. Pazīst atbildētāja ģimeni, jo atbildētājs ir brālēna dēls. Arī, kad aizgājis no „/Nosaukums/," tad saņēma palīdzību no atbildētāja ģimenes, ka /pers. G/ tika nodrošinātas zāles, cigaretes, pārtika, telefons, arī dokumentus un pasi palīdzēja kārtot, par ko maksāja atbildētājs.

[3.10] No lietā esošās elektroniskās sarakstes (lietas 125.lapa) izriet, ka prasītāja atbildētājam paudusi, ka vēlas dāvinājumu pasniegt par atbildētāja omītes palīdzību /pers. G/un atbildētāja turpmāko palīdzību /pers. G/.

[3.11] Tiesas ieskatā likuma izpratnē nosacījumi par dāvinājumu atlīdzības nozīmē nekādā veidā netiek ierobežoti, kā arī nav saistāmi ne ar pakalpojuma veidu, ne apmēru. Saņemtajam pakalpojumam ir jāatbilst faktiski tikai vienam kritērijam, proti, tas nevar būt neatļauts pakalpojums. Līdz ar to nosacījums par bijušo un esošo labvēlīgo attieksmi pret personu ir vērtējams kā pakalpojums, turklāt nav pat izšķirošas nozīmes, kādā apmērā atbildētājs ir nodrošinājis attieksmi pret personu un vai atbildētājs to darījis personīgi.

Atzīstams, ka palīdzības sniegšana personai sadzīves jautājumu kārtošanā, kā arī materiālas palīdzības sniegšana atbilst līguma nosacījumam par labvēlīgu attieksmi attiecībā pret personu. Tas, ka /pers. G/ ir arī savi ienākumi, neizslēdz labvēlīgas attieksmes, palīdzības nepieciešamību personai sakarā ar sadzīviskiem jautājumiem. Atzīstams, ka liecinieces atbildei uz prasītājas jautājumu tiesas sēdē par to, ka lieciniece nevēlētos saņemt dāvanas no prasītājas, nav nekādas nozīmes saistībā ar pušu pielīgto dāvinājuma līguma nosacījumu. Arī apstākļi par to, ka /pers. G/ izvēlējies dzīvot citur neizslēdz personai palīdzības nepieciešamību sadzīvisku jautājumu nokārtošanai. Prasītāja nav izvirzījusi prasījumus par līguma nosacījumu atzīšanu par spēkā neesošu. Tādējādi nav nekādu apstākļu, lai atzītu, ka dāvinājuma līgums nebūtu slēgts atlīdzības nozīmē.

[3.12] Atzīstams, ka prasītājas norādītie apstākļi sakarā ar apdāvinātā nepateicību neatbilst nepateicības noteikumiem Civillikuma 1919.panta izpratnē. Prasītājas norādītie apstākļi par to, ka atbildētājs atsakās piekrist prasītājas piedāvātajai nekustamā īpašuma lietošanas kārtībai, arī drāšu žoga noņemšana, nav atzīstami par apdāvinātā nepateicību, jo šādi apstākļi norāda uz kopīpašnieku nesaskaņām sakarā ar to, kā lietojams kopīpašums vai kā sadalāms kopīpašums, un šādi apstākļi nav saistāmi ar izskatāmās prasības priekšmetu. Tādējādi lietā nav iegūti nekādi pierādījumi par apdāvinātā nepateicību.

[3.13] No dāvinājuma līguma 3.punkta satura izriet, ka puses vienojušās, ka par visām trešo personu iespējamām pretenzijām un prasībām sakarā ar dāvinājuma priekšmetu, kas radušās un pastāvējušas starp dāvinātāju un trešajām personām līdz līguma noslēgšanas brīdim, dāvinātājs atbild patstāvīgi uz sava rēķina bez apdāvinātā piedalīšanās, izņemot īstenot 2008.gada 10.novembra līguma Nr.06/101108/S0537 2.1.2 punktā norādītās saistības par ābeļdārzu. No dāvinājuma līguma (spriedumā pārrakstīšanās kļūda – norādīts aizdevuma līguma) satura neizriet prasītājas norādītie apstākļi par tādu pušu vienošanos, ka par dāvinājuma līguma 4.punkta nosacījuma izpildi apdāvinātais saņems dāvinājumā otru 1/15 domājamo daļu /Nosaukums/ zemes un ēkas, ka pretējā gadījumā, ja prasītāja pieteiktos pildīt līguma Nr.06/101108/S0537 2.1.2 punktā norādītās saistības par ābeļdārzu, tad atbildētājam 1/15 domājamā daļa būtu jāatgriež prasītājai.

[3.14] No lietā esošā 2008.gada 10.novembra līguma Nr.06/101108/S0537, kas noslēgts starp Dienestu un prasītāju, 2.1.2 punkta izriet, ka noteikts prasītājas kā atbalsta saņēmējas pienākums 10 gadus, skaitot no līguma noslēgšanas dienas, racionāli kopt un izmantot atbalstītos stādījumus – ābeles 1,06 ha platībā (lietas 65., 66.lapa).

Lietā nav pierādījumu par to, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums/ kopīpašnieki būtu vienojušies par nekustamā īpašuma lietošanas kārtību. Atbildētājs norādījis, ka veicis tādas darbības, kas saistītas ar zāles nopļaušanu 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā novācis žogu, jo tas mētājās, pēc kā prasītāja aizliedza pļaut. Prasītāja norādījusi, ka pati pļauj zāli.

Tiesa atzina, ka apstākļos, kad kopīpašnieki nav vienojušies par nekustamā īpašuma lietošanas kārtību, nav pamata pārbaudīt, kādi līguma nosacījumi sakarā ar stādījumu racionālu kopšanu attiecas uz atbildētāju kā nekustamā īpašuma kopīpašnieku. Tā kā nav pierādīta atbildētāja nepateicība Civillikuma 1919.panta izpratnē, kā arī nav pierādīta prasītājas norādītā nosacījuma pielīgšana starp pusēm par atbildētāja pienākumu atgriezt daļu dāvinājuma, tiesas ieskatā nav pamata dāvinājuma līguma atsaukšanai dēļ līguma nosacījumu, kā uzlikuma, nepildīšanas. Bez tam prasītājai nav pamata prasīt tādu līguma nosacījumu izpildi, kuri nav pielīgti.

[3.15] Tiesa nodibināja, ka pierādījumi, kas attiecas uz sūdzībām policijā, elektronisko saraksti (lietas 98.-100.lapa), zemes nomas līguma projekts (lietas 102.lapa) nav saistāmi ar izskatāmās prasības priekšmetu, jo attiecas uz jautājumu sakarā ar nekustamā īpašuma lietošanas kārtību vai kopīpašuma sadali.

[3.16] Prasītājai tiesas izdevumi nav atlīdzināmi, jo prasība noraidāma.

[4] Apelācijas sūdzību par minēto spriedumu iesniedza prasītāja /pers. A/ (lietas 187.-190.lapa).

Apelācijas sūdzība motivēta ar turpmāk minētajiem argumentiem.

Tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu, 97.panta pirmo un trešo daļu, neizpildīja likuma „Par tiesu varu" 17.panta pirmo daļu, jo nenoskaidroja lietā objektīvo patiesību.

Tiesa nav pietiekami izvērtējusi prasītājas iesniegtos pierādījumus, nebija norādījusi, kādēļ priekšroku devusi atbildētāja pierādījumiem, nebija norādījusi prasītājai, kādi pierādījumi jāiesniedz, lai pamatotu prasību.

Šie procesuālo tiesību normu pārkāpumi noveduši pie Civillikuma 1504.panta nepareizas piemērošanas, jo tiesa nebija ņēmusi vērā, ka apstrīdētā dāvinājuma līgumā iekļautie noteikumi nepilnīgi un nepietiekami atspoguļoja līdzēju rīcības patiesos motīvus, gribu un mērķi, jeb tiesa nenoskaidroja, ka darījuma noslēgšanas apstākļi neatbilda Civillikuma 1933.pantā paredzētajam dāvinājumam atlīdzības nozīmē, un tādēļ tiesa nebija objektīva patiesības noskaidrošanai.

Prasītājai personīgi rakstot simulatīvu dāvinājuma līgumu ar vārdiem „atlīdzības nozīmē" nebija nekāda vēlēšanās dāvināt svešam cilvēkam jebkādu nekustamo īpašumu, it sevišķi lietojuma tiesības uz 2/15 domājamām daļām no /Nosaukums/ nekustamā īpašuma, kas piederēja vairākiem kopīpašniekiem ar pirmpirkuma tiesībām katram.

Prasītāja veica simulatīvu dāvinājumu svešiniekam, kā rezultātā svešinieks ieguva kopīpašnieka statusu un bija gatavs veikt neapgrūtinātu pirkšanas-pārdošanas darījumu, ko tiesa neņēma vērā pie 2016.gada 15.maija darījuma iztulkošanas, kur lietotie vārdi „atlīdzības nozīmē", „piemēram, par bijušo un esošo labvēlīgo attieksmi pret /pers. G/", „pļaut zāli" bija divējādi saprotami un tie nesaskanēja ar prasītājas gribu, ko tiesa neņēma vērā.

Darījums ir simulatīvs no līdzēju puses lai atbildētājs iegūtu kopīpašnieka statusu. Pretējs pierādījums /pers. B/ izteiktajam noliegumam, ka viņš nebija vēlējies caur dāvinājuma līgumu iegūt kopīpašnieka statusu, bija viņa nodoms izmantot šo kopīpašnieka statusu un 2016.gada novembrī nopirkt no prasītājas 3/15 domājamās daļas kā no kopīpašnieces, nevis kā no svešinieces, kurai nav kopīpašumi ar viņu, un kad pirkuma darījums ir jāizsūta visiem kopīpašniekiem.

Prasītāja, taisot simulatīvu dāvinājumu, vēlējusies nevis dāvināt, bet vēlējusies, ka svešinieks kļūst par kopīpašnieku. Viņas griba netika vērtēta.

Tiesa neizvērtēja prasītājas norādi, ka simulatīvais dāvinājuma līgums bija jāvērtē kā parasts līgums ar otrādām sekām par kopīpašnieka statusa piešķiršanu svešiniekam, jo ar šo simulatīvo līgumu tika apietas kopīpašnieku tiesības izlietot pirmpirkuma tiesības uz visām prasītājas 1/3 domājamām daļām, kas tika atsavinātas /pers. B/, kas skaidri norādīja uz Civillikuma 1415.panta pielietošanu par likuma apiešanu.

Ņemot vērā, ka prasītājai nepiederēja viss nekustamais īpašums, bet lietu tiesības uz 1/3 domājamo daļu un /pers. F/ ķīlas tiesības uz 1/3 domājamo daļu un to, ka visi trīs trešās šķiras mantinieki: /pers. E/, /pers. F/, /pers. A/, bija mutiski vienojušies, ka katrs atdāvinās /pers. G/ viņam neatņemamo 1/12 domājamo daļu no /Nosaukums/ zemes un dzīvojamās ēkas, tad, skatoties arī no šī aspekta, prasītāja nevēlējas ar dāvinājuma līgumu kaut ko atprasīt no /pers. B/ ar īpašuma prasību, kā to nepareizi secināja pirmās instances tiesa, bet vēlējusies pierādīt un paskaidrot, ka dāvinājuma līgums bija simulatīvs līgums kopīpašnieka statusa iegūšanai svešiniekam.

Tiesa objektīvi nav izvērtējusi prasītājas papildus lūgumu par žoga bojāšanu, kas nebija saistīts ar dāvinājuma līgumu daļā par pienākuma uzlikšanu pļaut zāli, jo atlīdzība par zāles pļaušanu bija sarunāta mutiski un simulatīvajā dāvinājuma līgumā vārdiem „pļaut zāli" nebija nekādas jēgas un nozīmes, kā to nosaka Civillikuma 1505., 1507., 1415., 1437., 1438.pantu normas.

Dāvinājuma līgumu tiesai bija jāizvērtē kā simulatīvs darījums, kas izteica prasītājas gribu – lai svešinieks izlietotu savas iegūtās kopīpašnieka tiesības, ko arī atbildētājs izdarīja, jo bez dāvinājuma līguma tas nebija iespējams, no kā izriet, ka ņemot vērā prasītājas gribu, tiesai turpmāk nebija jāvērtē svešinieka /pers. B/ griba iegūt prasītājas mantu par viņas aizgādnībā neesoša radinieka /pers. G/ savstarpējām attiecībām ar atbildētāja radiniekiem.

Apelācijas sūdzībā tiek lūgts apelācijas instances tiesai lietu izskatīt no jauna.

[5] Atbildētājs /pers. B/ iesniedza lietā rakstveida paskaidrojumus par /pers. A/ apelācijas sūdzību (lietas 197.-201.lapa) norādot, ka apelācijas sūdzībā norādītajiem apsvērumiem nepiekrīt un tos pilnībā noraida, turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Pretēji prasītājas apgalvotajam pirmās instances tiesa ir rūpīgi un detalizēti vērtējusi gan prasības pieteikumā minētos argumentus, gan atbildētāja sniegtos paskaidrojumus un pretargumentus par 2016.gada 15.maija dāvinājuma līguma noslēgšanas priekšvēsturi un apstākļiem, tā rezultātā pareizi izdarījusi secinājumus.

Pirmās instances tiesa pareizi piemērojusi gan materiālās, gan procesuālās tiesību normas, un atbilstoši Civilprocesa likuma 190.pantam neapšaubāmi ir taisījusi likumīgu un pamatotu spriedumu, kas pamatots ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, līdz ar to attiecīgie prasītājas apelācijas sūdzībā minētie apgalvojumi par nepareizu procesuālo un materiālo tiesību normu piemērošanu ir pilnībā nepamatoti.

Faktiskie un juridiskie darījuma noslēgšanas apstākļi liecina, ka prasītājas pozīcija gan pirms 2016.gada 15.maija dāvinājuma līguma noslēgšanas, gan dāvinājuma līguma slēgšanas laikā bija tāda, ka viņa vēlējās dāvināt atbildētājam domājamās daļas nekustamajā īpašumā, turklāt pēc savas iniciatīvas palielinot sākotnēji plānoto 1/15 domājamo daļu dāvinājumu uz 2/15 domājamo daļu dāvinājumu un norādot, ka līgums ir slēdzams kā dāvinājums atlīdzības nozīmē.

Tātad šajā gadījumā darījuma iztulkojums ir atbilstošs ne vien Civillikuma 1504.pantam, bet arī Civillikuma 1505 pantam, kas tostarp paredz izvērtēšanu par darījuma dalībnieku skaidri izsacīto vai kā citādi izrādīto nodomu. Nodoms veikt dāvinājumu tika skaidri izsacīts un izrādīts pirms darījuma noslēgšanas, un darījumā tika ietverta vienīgi šī nodoma juridiska realizācija – līguma tekstā nostiprinot pirms tam panākto vienošanos.

Prasītāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu, kas liecinātu par darījuma slēgšanu ar mērķi apiet kopīpašnieces /pers. E/ pirmpirkuma tiesības. Vien prasītājas apgalvojums trīs gadus pēc darījuma noslēgšanas, ka viņa esot slēgusi simulatīvu darījumu, nav uzskatāms par pierādījumu. Turpretim atbildētājs no savas puses iesniedzis tiesai gan detalizētus paskaidrojumus, gan šos paskaidrojumus apliecinošus pierādījumus, kas liecina par prasītājas patieso gribu dāvinājuma līguma noslēgšanas laikā un to, kā šī prasītājas griba bija saprotama.

Apstāklis, ka 2016.gada decembrī uz pirkuma līguma pamata atbildētājs nopirka 3/15 domājamās daļas nekustamajā īpašumā, lai tādējādi palielinātu savu daļu nekustamajā īpašumā proporcionāli pārējo kopīpašnieku daļām un varētu lietot un apsaimniekot nekustamo īpašumu proporcionālā apmērā, nevar būt par pamatu, lai apgalvotu, ka dāvinājuma līgums bijis simulatīvs un tā mērķis esot bijis apiet kopīpašnieces tiesības uz pirmpirkuma izlietošanu, kā to šobrīd cenšas interpretēt prasītāja, lai pamatotu savu pozīciju.

Prasītāja apelācijas sūdzībā pauž acīmredzami pretrunīgu pozīciju, apgalvojot, ka līgums bijis simulatīvs, nav atspoguļojis dāvinātājas patieso gribu un vērsts uz to, lai apietu citas kopīpašnieces pirmpirkuma tiesības, bet vienlaikus norādot, ka viņa tomēr pati vēlējusies un paudusi gribu, lai atbildētājs kļūtu par nekustamā īpašuma kopīpašnieku un ka tiesai šis dāvinājuma līgums tieši šādi arī ir jāvērtē – kā līgums, ar kuru atbildētājs ieguva kopīpašnieka statusu, lai gan atbildētājs to ieguva nevis ar pašu līgumu, bet ar brīdi, kad īpašumtiesības tika nostiprinātas zemesgrāmatā. Prasītājas pozīcija un juridiskie motīvi un pamatojums šīs prasības celšanā joprojām nav izprotami.

Kopīpašniece /pers. E/nekad nav paudusi jebkādus iebildumus par atbildētājam uzdāvinātajām 2/15 domājamām daļām. Prasītājas apgalvojumi par pirmpirkuma tiesību apiešanu tiek izmantoti vienīgi kā pašas prasītājas ieganstu, lai vien sev zināmu motīvu dēļ panāktu 2016.gada 15.maija dāvinājuma līguma atcelšanu, vienlaikus neko nemainot faktiskajās kopīpašnieku attiecībās un neapstrīdot atbildētāja īpašumtiesības kā tādas, kas līdz ar to šādu prasījumu padara par absurdu.

Atbildētāja ieskatā apelācijas sūdzībā norādītie apsvērumi un prasība ir pilnībā nepamatota. Prasītāja nav ievērojusi Civilprocesa likuma 93.pantā noteikto un nav iesniegusi pierādījumus par faktiem, uz kuriem tā pamato savus prasījumus un nav pierādījusi savu prasījumu pamatotību. Prasītājai

saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu ir pienākums pildīt tiesīgi noslēgto 2016.gada 15.maija dāvinājuma līgumu.

[6] Ar Zemgales apgabaltiesas tiesneses 2019.gada 3.jūlija lēmumu ierosināta apelācijas tiesvedība.

Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija 2020.gada 15.janvāra tiesas sēdē nolēma atlikt lietas izskatīšanu uz 2020.gada 22.aprīli lai prasītājai būtu iespēja izmantot juridisko palīdzību sakarā ar izteikto lūgumu atsaukt prasību.

Ar Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2020.gada 14.aprīļa lēmumu pamatojoties uz likuma „Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību" 4.panta otro daļu mainīta civillietas izskatīšanas forma un noteikta civillietas izskatīšanu rakstveida procesā 2020.gada 22.aprīlī.

2020.gada 20.aprīlī lietā saņemts prasītājas pieteikums par lietas izskatīšanas atlikšanu, dodot iespēju prasītājas juridiskās palīdzības iesniedzējai advokātei Sanitai Slišanei iepazīties ar lietas materiāliem un nozīmējot lietas izskatīšanu mutvārdu procesā (lietas 226.lapa).

Atbildētājs/pers. B/ rakstveida paskaidrojumos norādīja, ka prasītājas pieteikums par lietas izskatīšanas atlikšanu ir nepamatots un noraidāms, un lieta ir izskatāma sākotnēji ieplānotajā datumā rakstveida procesā (lietas 228-229.lapa).

Civillietu tiesas kolēģija 2020.gada 22.aprīlī nolēma lietu skatīt rakstveida procesā. No lietas materiāliem neizriet, ka prasītājai vai juridiskās palīdzības sniedzējai būtu bijuši šķēršļi iepazīties ar lietas materiāliem.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējot lietas dalībnieku iesniegtos rakstveida paskaidrojumus, liecinieces liecību, pārbaudot lietas materiālus un pamatojoties uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka prasība ir noraidāma.

[7.1] Civillietu tiesas kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmajā daļā un otrajā daļā noteiktā, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Apelācijas instances tiesa izskata tikai tos prasījumus, kas izskatīti pirmās instances tiesā. Prasības priekšmeta un pamata grozīšana nav pieļaujama.

Prasītāja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā.

[7.2] No apelācijas sūdzības satura izriet, ka netiek apstrīdēti pirmās instances tiesas nodibinātie fakti, kurus apelācijas instances tiesas saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu nepārbauda, proti, par 2016.gada 15.maijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgto dāvinājuma līgumu, par atbildētāja nostiprinātajām īpašumtiesībām uz 1/3 domājamo daļu no nekustamā īpašuma „/Nosaukums/," par neizvirzīto īpašuma prasību, par darījuma priekšmetu.

[7.3] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ja tiesa atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka Zemgales rajona tiesas 2019.gada 19.marta spriedumā sniegtā argumentācija atbilstoši celtās prasības priekšmetam un pamatam ir izvērsta, pareiza un pilnībā pietiekama, līdz ar to tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai.

[7.4] Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nevar kalpot par pamatu pretēju secinājumu izdarīšanai, tālāk norādīto apsvērumu dēļ.

[7.5] Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi piemērojusi Civillikuma 1504.pantu, jo dāvinājuma līguma noslēgšanas apstākļi neatbilda Civillikuma 1933.pantā paredzētajam dāvinājumam atlīdzības nozīmē.

Prasītāja uzsver, ka nevēlējās dāvināt svešam cilvēkam.

Saskaņā ar Civillikuma 1912.pantu dāvinājums ir tiesisks darījums, ar kuru kāds aiz devības piešķir otram bez atlīdzības kādu mantisku vērtību.

Civillikuma 1933.pants reglamentē sevišķu dāvinājuma veidu – dāvinājumu atlīdzības nozīmē, nosakot, ka ar dāvinājumiem atlīdzības nozīmē jāsaprot tādi, kas piešķirti kā atlīdzība par izdarītajiem pakalpojumiem.

Dāvinājumam, tai skaitā arī dāvinājumam atlīdzības nozīmē, raksturīgs subjektīvs pamatojums – devība.

Dāvinājums atlīdzības nozīmē var notikt tad, ja dāvinātājam nav juridiska pienākuma dot atlīdzību par kādu pakalpojumu, bet viņš to vēlas darīt pateicības izrādīšanai. Tā kā šādā situācijā darījumu izsauc ne tikai altruisms, bet arī saņemts pakalpojums, ko dāvinātājs novērtē kā īpašas atlīdzības vērtu, tad likums nepieļauj vēlāku dāvinājuma atsaukšanu nepateicības dēļ (*Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Sagatavojis autoru kolektīvs prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Mans īpašums. Rīga, 2000., 379.lpp., Rīga: Mans Īpašums, 1998., 379.lpp.*).

Augstākā tiesa 2017.gada 29.novembra spriedumā lietā Nr.C04277105, SKC-266/2017 norādīja sekojošo: „Dzīvē gūtie novērojumi rāda, ka nekustamā īpašuma dāvināšana svešam cilvēkam ir civiltiesiskajai apgrozībai acīmredzami netipisks darījums. Saprātīgam civiltiesisko attiecību dalībniekam var būt iemesli, kāpēc viņš izrāda devību svešam cilvēkam, tomēr tie ir izņēmuma gadījumi. [..]."

No prasītājas 2018.gada 3.jūnija prasības pieteikuma satura, 2018.gada 1.jūnija iesnieguma policijai izriet, ka atbildētājs ir prasītājas kaimiņš (lietas 4., 48.lapa). Tātad nav svešs cilvēks.

Lietā tika iesniegta Mantojuma apliecības kopija (lietas 11.lapa), kas pierāda, ka prasītāja 2009.gada 25.martā mantojusi 1/3 domājamo daļu no /miršanas datums/mirušās tēva māsas /pers. C/ atstātā mantojuma, t.sk. 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma „/Nosaukums/." Tajā pašā laikā prasības pieteikumā prasītāja faktiski atzīst, ka /pers. C/ mantojums pienācās /pers. G/, kuru prasītāja raksturo kā cilvēku, kurš „pats nespēj pilnvērtīgi pārvaldīt savu mantu" (lietas 48.-49.lapa).

Prasītāja uzskata, ka viņas 2016.gada 12.maija elektroniskā vēstule atbildētājam (lietas 91.lapa) pierāda viņas gribu pārdot 1/15 domājamo daļu atbildētājam.

Izvērtējot šīs vēstules saturu, atbildētājas paskaidrojumus, Civillietu tiesas kolēģija pieļauj, ka sākotnēji prasītājas griba bija pārdot 1/15 domājamo daļu, taču vēlākā rīcība apliecina starp pusēm notikušo dāvinājumu atlīdzības nozīmē.

Lietā nav strīda, ka prasītāja pati ir sastādījusi apstrīdēto dāvinājuma līgumu, ņemot par paraugu atbildētāja nosūtīto dāvinājuma līgumu (lietas 44., 45.-47.lapa). Turklāt pirmās instances tiesas sēdē prasītāja, uzdodot jautājumus atbildētājam, iestarpināja, ka zina kā rakstīt līgumus.

2016.gada 12.maija elektroniskā vēstulē atbildētājam prasītāja norādījusi sekojošo: „Paldies, ieskatījos līgumā un atradu tos vārdus, kuri vajadzīgi – atlīdzības nozīmē, bet pārējais gan ir citādi formulējams, [..]" (lietas 91.lapa).

2016.gada 15.maija elektroniskā vēstulē prasītāja lūgusi atbildētājam ieskatīties dāvinājuma līgumā un nodevusi sveicienus /pers. G/ dzimšanas dienā (lietas 123.lapa).

Dāvinājuma līguma 3.punktā pielīgts, ka dāvinājums tiek pasniegts atlīdzības nozīmē, piemēram, par bijušo un esošo labvēlīgo attiekami pret

/pers. G/.

Līguma 8.punktā pielīgts, ka vienlaicīgi ar līguma parakstīšanu puses apliecina lūgumu Zemesgrāmatu nodaļai koroborēt šo dāvinājumu atlīdzības nozīmē.

Prasītāja 2016.gada 17.maija elektroniskā vēstulē atbildētājam norādījusi, ka pēc taisnības un morāles principiem vēlas dāvināt 2 ha par atbildētāja omītes palīdzību /pers. G/ un atbildētāja turpmāko palīdzību (lietas 125.lapa).

Puses ir parakstījušas notāra klātbūtnē 2016.gada 19.maijā sastādīto Nostiprinājuma lūgumu jaunas tiesības nostiprināšanai saskaņā ar 2016.gada 15.maija dāvinājuma līguma 8.punktu (lietas 106.lapa).

No iepriekš nodibinātā, prasītājas 2018.gada 3.jūnija prasības pieteikuma satura, atbildētāja paskaidrojumiem, pirmās instances tiesā nopratinātās liecinieces /pers. N/ liecībām viennozīmīgi izriet, ka prasītājas griba bija dāvināt atbildētājam 2/15 domājamās daļas no sev piederošās 1/3 domājamās daļas nekustamā īpašuma /Nosaukums/ pateicības izrādīšanai par palīdzību radiniekam /pers. G/, kuram piekritušo mātes mantojuma daļu saņēma prasītāja.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka Nostiprinājuma lūguma iesniegšana īpašuma tiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā un pušu 2016.gada 5.decembra pirkuma līgums, kur 8.punktā līdzēji apliecinājuši, ka pircējam jau pieder 2/15 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /Nosaukums/ (lietas 67.lapa) norāda uz to, ka jautājumi saistībā ar dāvinājumu atlīdzības nozīmē jau bija pilnībā nokārtoti.

Līdz ar to prasītājas apelācijas sūdzībā norādītais, ka darījuma noslēgšanas apstākļi neatbilda Civillikuma 1933.pantā paredzētajam dāvinājumam atlīdzības nozīmē, nav pamatots.

Dāvinājuma atlīdzības nozīmē atsaukšana nepateicības dēļ nav pielaižama (Civillikuma 1933.panta otrā daļa).

[7.6] Šādos apstākļos prasītājas celtā prasība pret atbildētāju par noslēgtā 2016.gada 15.maija dāvinājuma līguma atsaukšanu ir noraidāma.

[7.7] Civillietu tiesas kolēģijai no prasības pieteikuma un tā papildinājumu satura, iesniegumiem Valsts policijā un Dienestā radās iespaids, ka prasītāja pēc konflikta ar atbildētāju 2018.gadā sakarā ar valsts atbalsta saņemšanu, ābeļdārza kopšanu, kopīpašuma lietošanas kārtību, nomas tiesībām meklē visus iespējamos variantus noslēgtā dāvinājuma atsaukšanai, līguma spēkā neesamībai, norādot uz vien pašai prasītājai zināmajiem īpašuma daļu atsavināšanas mērķiem un nolūkiem. Jāpiekrīt atbildētāja paskaidrojumos par apelācijas sūdzību izteiktajam viedoklim, ka prasītājas pozīcija un juridiskie motīvi, pamatojums šīs prasības celšanā ir haotiski.

[7.8] Prasība pēc būtības celta par dāvinājuma atsaukšanu rupjas nepateicības dēļ. Prasītāja pirmās instances tiesā neizvirzīja prasījumu dāvinājuma līgumu atzīt par simulatīvu darījumu, kur ar simulatīviem darījumiem vienmēr tiek apslēpts kāds cits starp pusēm īstenībā noslēgts darījums.

Savukārt apelācijas sūdzība pēc būtības tiek argumentēta ar dāvinājuma līguma simulatīvo dabu, un tajā norādītie argumenti vērsti uz savstarpēji izslēdzošu prasījumu, bet tādu prasījumu ietveršana lietā nav pieļaujama atbilstoši Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 3., 5. un 7.punkta noteikumiem, iztulkojot tos kopsakarā ar šā likuma 134.panta pirmo daļu.

Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija nevērtē argumentus, kas vērsti uz savstarpēji izslēdzošu prasījumu.

Turklāt no ziņām Tiesu informācijas sistēmā Civillietu tiesas kolēģija noskaidroja, ņemot vērā prasītājas izteikto 2019.gada 15.janvāra tiesas sēdē lūgumu atlikt lietas izskatīšanu un vēlēšanos atsaukt prasību (lietas 214.-215., 217.-220.lapa), ka Zemgales rajona tiesā /pers. A/ cēlusi prasību pret /pers. B/ par 2016.gada 15.maija dāvinājuma līguma un 2016.gada 5.decembra pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošiem, īpašuma tiesību atzīšanu. Šī prasība tiesā pieņemta ar 2020.gada 21.aprīļa lēmumu.

[7.9] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa devusi atbilstošu juridisko novērtējumu lietas apstākļiem, kā arī ievērojusi Civilprocesa likuma 93.panta ceturtās daļas, 97.panta pirmās un trešās daļas noteikumus par pierādījumu novērtēšanu, pilnīgu strīda faktisko apstākļu noskaidrošanu, kā arī sniegusi atbildi uz prasītājas argumentiem.

Prasījumi no /pers. A/ puses pret /pers. B/ sakarā ar žoga bojāšanu nebija izvirzīti.

[7.10] Tā kā prasība noraidāma, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu no prasītājas valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,77 *euro*, kas nav samaksāti iepriekš (lietas 203., 213., 221., 230., 231.lapa).

[7.11] Saskaņā ar likuma „Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 16.panta trešo daļu tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Ievērojot norādīto, Civillietu tiesas kolēģija nosaka prasītājai 50 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426., 430.pantu, 432.-434.pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

noraidīt /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par 2016.gada 15.maija dāvinājuma līguma atsaukšanu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,77 *euro*, kas iemaksājami kontā: Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, dati lietas identificēšanai.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu noteikt 50 dienas no sprieduma spēkā stāšanas dienas.

Maksājuma apliecinošs dokuments, kas apstiprina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā, minētajā termiņā iesniedzams Zemgales apgabaltiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no sprieduma faktiskās sastādīšanas dienas Senāta Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.

Sprieduma faktiskās sastādīšanas diena – 2020.gada 22.maijs.

Tiesnese D.Baltā
Tiesnese A.Misiuna
Tiesnese M.Terjuhana